

WIEŚNIA

LUBELSKA

PIRMO PERIZIONE

Redakcja i Administracja: Gubernatorska 14 b. — Kasy: Kasy
pocztowa 10. — Adres telegraficzny: „Wieśnia” — Lublin

WARTOŚĆ PRACY

Wartość pracy: 1.000 zł. Wartość pracy: 1.000 zł. Wartość pracy: 1.000 zł.

WARTOŚĆ PRACY

Wartość pracy: 1.000 zł. Wartość pracy: 1.000 zł. Wartość pracy: 1.000 zł.

PIRWSZO-
WIEDNY... „OAZA” (gm. hotelu
TEATR Europejski.) **DZIS**
NOWY PROGRAM.

TELEGRAMY.

Wokół wojny.

Wczorajszy komunikat niemiecki.

BERLIN, 10.2 (BK). Komunikat
urzędowy niemiecki pod datą 92

Zachodnia widownia wojny.

Pod Yperni i Wytsche-
hogen oraz między Ancre i
lomme toczyła się z y w a
walka artylerji. Przed po-
łudniem Anglii zostako-
wali nas pod Serre i zosta-
li odpaci. Na północnym
brzegu Ancre nieprzyjacieli
po krótkiej przerwie pod-
jęli nowe ataki, podczas
których straciliśmy pod
Baillescourt nieco na tere-
nie. Na południe od lasu
St. Pierre Vaast podczas
rozbitego naogół ataku an-
glików udało im się opano-
wać mały skrawek terenu.
Między Mozą i Mozela po
przygotowaniu sytuacji
przez ogień dzisłowy jedna
z naszych kompanji wdarła
się aż do trzeciej linii nie-
przyjacielskich okopów i
poniosła niewielkie stra-
ty powróciła z 26 jeńcami.

Wechodnia widownia wojny.

Od Dźwiny aż po Dunaj nie
było ważniejszych walk.

Macedońska widownia wojny.

Nic nowego.
W styczniu Niemcy stracili 34
samoloty, a Francuzi, Anglii i Ro-
sjanie 55 z których 26 znajduje się
w posiadaniu Niemców. Pozatem 3
nieprzyjacielskie balony na uwięzi
zostały trafione celnymi pociskami i
spłonęły. Niemcy nie utracili ani jed-
nego balonu.
Pierwszy generał-kwatermistrz
Ludendorff.

Walka łodziami podwod-
nymi, a blokada Grecji.
BUDAPESZT 10.2 (tel. wł.)
„Pester Lloyd” pisze, iż wskutek
podjęcia przez mocarstwa cen-
tralne wzmożonej walki łodziami
podwodnymi koalicja będzie zmu-
żona zaniechać dotychczasowej
blokady Grecji.

Działalność niemieckich łodzi podwodnych.

LONDYN 10.2 (BK). Ugly za-
topieniu 4 statki angielskie: „Torino”,
„H. Illside”, „Dauntless” i „Corstean
Prince”.

LONDYN 10.2 (BK) Buro
Reutersa donosi: Angielski okręt
pasażerski „Cliffonia”, mający
na pokładzie 205 pasażerów i za-
łogę, został przez niemiecką łódź
podwodną, bez uprzedniego
ostrzeżenia zatopiony. Podczas
wybuchu torped 3 osoby po-
sradkały życie. Zginęło 28 lu-
dzi z z łogi i 3 pasażerów.

Przygotowania wojenne Stanów Zjednoczonych.

NEW JORK, 10.2 (BK) Rząd
Stanów Zjednoczonych podejmuje z
dnem każdym nowe zarządzenia wo-
jennej natury. Między innymi wyda-
no nowe ostre przepisy przeciwko
szalegostwu i szkodliwej dla państwa
działalności cudzoziemców. Dalej wy-
dano szereg zarządzeń, dotyczący h
obejmowania w posiadanie przez rząd
statków prywatnych, uzbrajania okre-
tów handlowych oraz gromadzenia
zapasów broni i amunicji.

Otenzywa ko licji.

STOCKHOLM 10.2 (tel. wł.)
W organie nacjonalistów plotro-
grodzkich „Nowoje Wremia” utrzy-
mują, że wypadki wojenne roz-
wijć się będą obecnie w nader
przyspieszonym tempie. Powo-
dem do tego przyspieszenia roz-
woju operacji wojennych mają
być znaczne trudności natury fi-
nansowej i wogóle ekonomicznej,
z jakimi spotykałyby się miano-
wicie Włochy, Rosja i Francja
przy ewentualnem przedłużaniu
się wojny.

Szwajcaria a Niemcy.

BERNO, 10.2. (BK) Agencja
szwajcarska donosi: Rząd szwajcarski
zgodził się by jego przedstawiciele
we Francji objeli pieczę nad intere-
sami przebywających tam obywateli
Niemiec.

Rozruchy z powodu braku chleba i węgla.

Rozruchy w Paryżu.

GENEWA 10.2 (tel. wł.)
Coraz upartysze poglądy o zabu-
rzeniach od pewnego czasu szer-
zących się w Paryżu znalazły
obecnie otwarte potwierdzenie w
prasie paryskiej. „Petit Parisien”
donosi: W Paryżu panują wielkie
mrozy, a jednocześnie daje się
odczuć dotkliwy brak węgla.
Na tym tle przyszło w ostatnich
czasach, zwłaszcza na przedmie-
ściach Paryża, do licznych zabu-
rzeń i rozruchów, przyczem tłu-
my rabowały węgiel ze składów.

Bieda, a pokój.

GENEWA, 10.2 (tel. wł.) Z Pa-
ryża donoszą: W związku z wrastają-
cą materialną niedolą szerokich mas
w stolicy Francji szerzy się coraz
bardziej propaganda pokojowa. Paryż
zasypany jest tysiącami broszur pro-
pagujących myśl jaknajrychlejszego
zawarcia przez Francję pokoju. Agi-
tatorzy namawiają szerokie masy do
wymuszenia na rządzie pokoju. Rząd
podjął represje przeciwko tej propa-
gandzie. Szereg osób uwięziono.
Organ tego kierunku „Liberte” zam-
knięto, a cała redakcja i administracja
poszły do więzienia.

Z burzenia we Florencji.

LUGANO, 10.2 (tel. wł.) „Avan-
ti” donosi: We Florencji wskutek bra-
ku żywności i węgla przyszło do za-

burzeń ulicznych, przyczem dużo
sklepów i zakładów uległo grabieżowi.

Rozruchy głodowe w Amsterdamie.

AMSTERDAM, 10.2 (tel. wł.)
Daje się tu odczuwać coraz dotkli-
wszy brak środków spożywczych. Z
tego powodu przychodzi do coraz
częstszych niepokojów. Dnia 7 b m.
wieczorem wielotysięczny tłum lud-
ności miejskiej wśród grzających o
krzyków przybył przed gmach ma-
gistratu, gdzie obradowała Rada
miejaska. Silne oddziały policji za-
stąpiły drogę demonstrantom. Przy-
szło do lekkich starć. Dopiero póź-
ną nocą udało się policji rozproszyc
demonstrantów.

Rozruchy w Atenach i w Patras

LUGANO, 10.2. (tel. wł.) Pi-
sma włoskie donoszą, że w Atenach
i w Patras przyszło do rozruchów u-
licznych, spowodowanych głodem.
Ludność rzuciła się na składy ży-
wnościowe i na piekarnie, ograbia-
jąc je z towaru. Powszechne obu-
rzenie panuje też z powodu bier-
nego zachowania się rządu greckie-
go, który nie poczynił nic, co by
mogło złagodzić nędzę ludności i
uśmierzyć spekulantów, obdła-
niających ludność niemiłosiernie. Żoł-
nierze greccy litując się nad ludnoś-
cią, sprzedają po 2 lub 3 drachmy
kilogram chleba.

CIĘŻKA ZIMA.

Ludzie umierają z zimna.

Śmierć z mrozu.

KATOWICE 10.2 (tel. wł.)
Na Śląsku Górnym w ostatnich
dniach stwierdzono śmierć 15-u
osób, spowodowaną mrozami.

W miastach niemieckich.

BERLIN, 10.2 (tel. wł.) Za przy-
kładem Monachjum, które z powo-
du braku węgla zamknęło swe szko-
ły, muzea, teatry, kina i restauracje
poszły również inne miasta niemie-
ckie. W Berlinie, Dreźnie, Lipsku i
innych miastach chwycono się po-
dobnych zarządzeń, choć w mniej-
szym zakresie.

W Wiedniu.

WIEDEN 10.2 (tel. wł.). Z po-
vodu kłopotów węglowych, panują-
cych obecnie w Wiedniu cesarz za-
rządził, aby użyto wojsko do prze-
wożenia węgla z dworca północnego
do składów w mieście.
Jednocześnie do tegoż użytku

oddana została duża ilość koni ze
stajen dworskich.

Z powodu braku węgla wydzia-
ły prawny, filozoficzny i teologiczny
uniwersytetu wiedeńskiego zawiesiły
do dnia 21 lutego wykłady.

Wydano liczne zarządzenia ogra-
niczające oświetlenie zarówno w lo-
kalach publicznych jak i prywatnych.
Teatry są częściowo nieczynne.

W Pradze Czeskiej

PRAGA, 10.2 (tel. wł.). Coraz
bardziej braknie tu węgla. Kliniki
uniwersyteckie zawiesiły swe czyn-
ności. Trumny elektryczne prze-
stały kursować.

Węgiel niemiecki dla Norwegji.

BERLIN 10.2 (tel. wł.) Od kilku
dni delegat rządu niemieckiego pro-
wadzi w Chrystjanii z rządem nor-
weskim pertraktacje w sprawie dosta-
wy węgla niemieckiego do Norwegji.

Rosja i Anglia.

STOCKOLM, 102. (tel. wł.) W piśmie prawniczym „Ziemszczina” zastanawiają się poważnie nad oznakami zbliżającego się w Anglii wyczerpania ekonomicznego. Ostatnie doniesienia co do przeszkód, na jakie natrafia w Anglii regularny wyrób amunicji i wogóle broni, komentowane są w Piotrogradzie z rosnącym brakiem zaufania do potęgi go spodarczej Anglii. Dotychczas panowało w Rosji zawsze przekonanie, iż Anglia na polu ekonomicznym jest mocarstwem nie do pokonania, z chwilą jednak, gdy sama w własnym kraju musi ona zwalczać wciąż pomnażające się trudności finansowe, utraciła Anglia w opinii rosyjskiej wszelkie zaufanie. Wobec tego wszystkiego kurs obecny Anglii w kołach politycznych i ekonomicznych wciąż więcej poduradza.

Bomba na giełdzie w Amsterdamie.

AMSTERDAM 102 (BK.) Przy głównym wejściu do gmachu giełdy wybuchła podłożona tam bomba. Sprawca nie jest wykryty. Szkód nie ma. Nikt nie został zabity, ani ranny.

Widoki wojny łodziami podwodnymi.

W „Berl. National Ztg.” rozważa pruski poseł Beckmeister widoki zostrzonej wojny łodziami podwodnymi.

Kto nie chce stać się winnym lekkomyślnego optymizmu, czytamy tam, winien liczyć się z możliwie na ostrzejszą reakcją. W krótkim artykule nie sposób porównać z dostatecznym uzupełnieniem szans obopólnych.

Autor prostuje przedewszystkiem, jako błędne, mniemanie, iżby przetrzeźnienie okrętów statków niemieckich, zajętych przez Amerykę, mogła wpłynąć na wywrót stanowczy. Owe statki ani nie reprezentują takiej wartości, ani nie przedstawiają takiej siły, by popędzić w ręce nieprzyjacielskie, mogły mieć rozstrzygające znaczenie.

Inwazja sił zbrojnych Ameryki na morze jest prawdopodobna. Ze Stany mogłyby zebrać znaczną armię ochotniczą, to pewne, jednak na przewiezienie 500,000 ludzi potrzebowałyby okrętów o pojemności 3 milij. ton, a w tych czasach niepodobna by ich zebrać, gdyby nawet nie obawiano się, że łodzie podwodne znaczną część tych transportów cisną na dno morza.

Co do łodzi podwodnych, to niewątpliwie środki obronne Anglii znacznie urosły w ciągu wojny, jednakże jak fakty dowodzą, nie zdążyły dać sobie rady z łodziami podwodnymi. Niepodobna też przypuszczać, by Anglia zdołała tyle pobudować okrętów, iżby uzupełnić luki powstałe skutkiem strat poniesionych. Także przyrost przestrzeni okretowej u państw neutralnych nie wyrówna strat.

Błędem zaś jest wyobrażenie, jakoby Anglia była w stanie egzystować bez dowozu. Angielskie rolnictwo nie zdaje pokonać w żaden sposób zapotrzebowania kraju co do zboża, a tak samo niewiele stosunkowo ziemniaków produkuje się w Anglii.

Celem walki łodziami podwodnymi jest na razie nie opasanie Anglii, lecz zmniejszenie jej najznaczniejszej przestrzeni okretowej. Albowiem brak przestrzeni okretowej rozstrzygnie o wojnie światowej.

Założenie Oddziału

Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w KRASNOSTAWIE.

(Korespondencja wł. „Ziemie Lubelskiej”).

Krasnostaw w lutym.

Dnia 21.1 r. b. w lokalu szkoły realnej w Krasnymstawie odbyło się zebranie nauczycieli szkół miejscowych i okolicznych przy udziale 23 osób.

Inicjatorem zebrania był prefekt miejscowy, ks. Karol Mares, który, otwierając posiedzenie, zaznaczył, że nauczycielstwo z Krasnostawu i okolicy, zrzeszone już od pewnego czasu, postanowiło przyłączyć się do Oddziału Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego, działającego od roku na terenie Lublina.

W tym celu inicjator ks. Mares zwrócił się listownie do Zarządu Stowarzyszenia z prośbą o przysłanie delegata, któryby poinformował zgromadzonych dokładnie o celach i pracach wspomnianego Stowarzyszenia; jak również wyjaśnił sprawy formalne, związane z założeniem Oddziału. Jako delegat przybył z Lublina p. Juszcakowski.

Przebieg zebrania był następujący: po wyborze przewodniczącego w osobie p. J. Wowczaka, zabrał głos delegat Stowarzyszenia, wskazując na te zadania, jakie ma przed sobą w chwili obecnej do wykonania organizacja nauczycielstwa polskiego.

Podstawą takiej organizacji, zdaniem mówcy, winny być założenia szersze ideowo-narodowe, w myśl których nauczycielstwo, pracując ofiarnie, po obywatelsku na swem stanowisku, winno się przyczynić do odbudowy niepodległej Ojczyzny.

Odpowiednie postawienie w programie działalności organizacji zagadnień i prac naukowo-pedagogicznych, które zmierzałyby do udoskonalenia metod pracy podniesienia poziomu fachowego sił nauczycielskich, da nauczycielstwu możliwość pracowania ze zwiększonym pożytkiem dla społeczeństwa.

Obecna skala zarobkowa nauczycieli ludowych i powszechna drożyzna, same wysuwają na porządek dzienny zagadnienie o konieczności polepszenia materialnego położenia nauczycieli.

W tym względzie, prócz kroków ogólniejszej natury, nauczycielstwo łącznie z Radami szkolnymi winno przedsięwziąć jeszcze akcje, oparte na wzajemnej pomocy, a polegające na zakładaniu rodzaju kooperatyw spożywczych, które ułatwiłyby nauczycielstwu nabywanie niezbędnych produktów.

Taka akcja, jako społecznie słuszną i zdrową, przyczynić się może do uobywatelnienia naszych sfer nauczycielskich, często stawiających dopiero pierwsze kroki na niwie społecznej.

Pojęta w powyższy sposób organizacja, jednocząc zarówno nauczycieli szkół ludowych, jak i średnich, może odegrać należytą rolę i stać się pożyteczną dla nauczycielstwa i dla kraju.

Stowarzyszenie w Lublinie, oparte na wzmiankowanych podstawach, pracuje przeszło od roku na terenie Lublina i ziemi Lubelskiej i obecnie łącznie ze swymi Oddziałami i kołami posiada przeszło 350 członków.

Praca naukowa w Stowarzyszeniu wyraziła się w odczytach, przebiegających z dziedziny wychowania, jako też w zorganizowaniu kursów uzupełniających dla nauczycieli ludowych, które odbyły się podczas wakacji i Bożego Narodzenia, dalej w objęciu fachowego kierownictwa na kursach pedagogicznych dla kobiet w Lublinie, założeniu 4-letniego Seminarjum nauczycielskiego i t. p.,

wszystkie te prace były szerzej opisane w „Szkole Polskiej”, organie Lubelskiego Oddziału Stowarzyszenia.

Akcja ekonomiczna tego Oddziału wyraziła się w kilkakrotnych jego wystąpieniach zewnętrznych, zmierzających do polepszenia materialnego położenia nauczycieli ludowych, przy czem niektóre z tych wystąpień miały wynik zupełnie pomyślny.

Prócz tego sekcja wspólnych zakupów nabyła dla członków Stowarzyszenia za 10 tysięcy koron różnych produktów spożywczych.

W końcu delegat udzielił informacji, dotyczących sposobu zawiązania Oddziału Stowarzyszenia na prowincji.

Po krótkiej dyskusji i zapytaniach, dotyczących charakteru Stowarzyszenia, co do którego wyjaśniono, że w swej pracy społeczno-narodowej i fachowo-nauczycielskiej Stowarzyszenie wyklucza wszelką agitację partyjną i polityczną, — zgromadzeni jednogłośnie uchwalili przystąpić do zorganizowania Oddziału Stowarzyszenia.

Za pomocą tajnego głosowania wybrano Zarząd, do którego powołano p. Emilię Jacheć, ks. Karola Maresa i p. Jana Wowczaka. Prócz tego wybrano 3 osoby do komisji balotującej i 2 do komisji rewizyjnej.

Wysokość składki wyznaczono na 1 kor. miesięcznie. Zebrania postanowiono odbywać co miesiąc w każdą niedzielę po pierwszym.

Nowej placówce nauczycielskiej życzymy powodzenia w pracy i pomyślnego rozwoju.

Ochoy.

Ze świata.

Blokada Grecji. Do pisma włoskich donoszą z Aten, że skutki blokady angielsko-francusko-włoskiej dają się w całej Grecji bardzo odczuwać. Ludność cierpi głód. Brak wszystkiego, nawet najpotrzebniejszych i niezbędnych środków żywnościowych. Do posła Stanów Zjednoczonych w Atenach nad hodzą codziennie stopy listów z petycjami, aby zechciał wystawić się u Anglii i wyrażać od niej przepuszczenie przytrzymanych statków, załadowanych zbożem i mąką z przeznaczeniem dla Grecji. Na ogół utrzymują, że blokada potrwa jeszcze tylko krótki czas, ostateczny termin nie został wskazać okazywać jeszcze.

Wielkie śniegi w Budapeszcie. Z Budapesztu donoszą: Spadł tu o-

gromny śnieg i zatałmował ruch w stolicy. Mimo usiłowań, nie udało się wyczyścić ulic. Wskutek tego kolej elektryczna nie mogła kursować. Ruch omnibusów został zupełnie wstrzymany. Dopiero po południu można było przywrócić część ruchu. Przedsiębiorstwo samochodów i taksametrów zawiadomiło magistrat, że zarząd przedsiębiorstwa z powodu braku benzyny wstrzymuje cały ruch, a podejmie go dopiero wtedy, gdy się przedsiębiorstwu zapewni benzynę. Magistrat w odpowiedzi przyjął to doniesienie do wiadomości z tym warunkiem, że skoro tylko benzyna, lub jej surogat będzie mógł być przedsiębiorstwu dostarczony, ono natychmiast ruch podejmie.

Przerwanie czynności komisji belgijskiej. Z Genewy donoszą do „Vossische Ztg.”: Według wiadomości z Waszyngtonu, amerykański komitet pomocy dla Belgii przerwał wysyłanie transportów żywności do Belgii. Przewodniczący jednak tej komisji, Haeper, oświadcza się, że wkrótce transporty będą wznowione.

Na granicy fińskiej. Donoszą ze Sztokholmu o odkryciu sprzysiężenia, mającego na celu wysadzenie w powietrze pociągów kolejowych, przewożących amunicję, a przejeżdżających przez północną Finlandję. Przed niedawnym czasem przybyło trzech Szwedów i jeden Niemiec w pobliże granicy szwedzko-rosyjskiej do wsi Vittanle. Przewieźli oni ze sobą szereg skrzyń. Gdy tylko przybyli do wsi, podjęli przygotowanie celem przewiezienia skrzyń do granicy kontrabandy przez granicę rosyjską. Szwedzka policja, żywiąc pewne podejrzenia, pilnowała podróży i w dniu przekroczenia granicy chciała ich uwięzić. Uciekli oni jednak, zostawiając skrzynie, zawierające 200 kg. materiałów wybuchowych, jak się zdaje przeznaczonych do wysadzenia pociągów z amunicją w chwili przejazdu przez granicę. Jak okazały badania nazwiska czterech sprzysiężonych są następujące: van Rösen, b. l. r. f. er, który wiele lat spędził w Finlandji i Petersburgu, Graff Steerby, ob. j. niedawno powrócił z południowej Ameryki. Kierował przedsiębiorstwem Niemiec, który przed wojną wiele lat spędził w Finlandji, inżynier Moberg.

Adresy firm polskich m. Lublna

Preslmy Szanownych Czytelników o powoływanie się przy korzystaniu z poniższych adresów na „Ziemie Lubelską”.

Bazar szkolny.
Krak.-Przed. 49 dom Turczynowicza.
Blura nauczycielska:
 Helena Koporska, Krak.-Przedm. № 20 dom Zarebskiego.
 Wanda Karczewska, Kapucyńska № 2, dom Vettera, vis-à-vis hot. „Victoria”.
Blura tłumaczeń pisaną na maszynie i robót duplikatorskich
 Wanda Karczewska, Kapucyńska 2, dom Vettera, vis-à-vis hotelu „Victoria”.
 Zygmunt Muszkat Szopna 3 m. 5.
Artur Szindler, export import
 Krakowskie Przedmieście 47
 Artykuły techniczne, gumowe i fotograficzne.

Kalęgarnia.
 Jebethner & Wolff. Krakow.-Przedm. Hotel Europejski.
 S. Naramowski Królewska № 6 — (Róg Królewskiej i placu przed Krakowską Bramą.)
Artur Szindler
 Krakowskie-Przedmieście 51 sklep, spożywczy i składy węgla.
Skład materiałów piśmiennych i przyborów artystyczno-malarskich
 p. f. R. Domiński i S-ka, Kapucyńska № 1, hotel „Victoria”.

Zamieszczenie firm w dziale „Adresów firm polskich” kosztuje miesięcznie 4 korony. Adresy powtarzają się 2 razy tygodniowo.